

Enquesta sobre hàbits i actituds respecte al tabaquisme en professionals sanitaris.

Catalunya, 2002

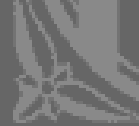
METGES

UNA QUARTA PART DELS METGES DE CATALUNYA SÓN EX FUMADORS. LA PROPORCIÓ DE FUMADORS S'HA REDUÏT A MENYS DE LA MEITAT ENTRE 1982 (52,8%) I 2002 (24,5%)

- En el col·lectiu de metges la prevalença global se situa en el 24,5% de fumadors.
- En 20 anys s'ha produït una inversió de la proporció entre metges fumadors i no fumadors. La proporció de fumadors s'ha reduït a menys de la meitat entre 1982 (52,8%) i 2002 (24,5%).
- Entre els metges, els que més fumen són els que tenen entre 45 i 54 anys (27,4%) i els que menys els més grans de 54 anys (21,5%).
- La prevalença entre les metgesses (22,1%) és inferior a la dels seus companys masculins (26,3%).
- Respecte a enquestes anteriors, s'han reduït les diferències entre especialitats, tot i que es mantenen amb una prevalença més baixa els especialistes en pneumologia, pediatria i medicina familiar i comunitària (inferiors al 23%), mentre que les xifres més elevades segueixen sent les de les especialitats quirúrgiques al voltant d'un 30%.
- Una quarta part dels metges són exfumadors. N'hi ha més entre els homes i en les franges d'edat superior als 45 anys.
- El 64% dels metges fumadors han intentat deixar el tabac almenys un cop.
- El motiu principal dels metges (exfumadors) per deixar de fumar és la preocupació pels efectes del tabac sobre la seva salut (63,6%) i, en segon lloc, les molèsties atribuïbles al tabac (25,7%) i el fet de donar un bon exemple (20,5%).
- Més del 97% dels metges donen consell antitabàquic quan el pacient té problemes relacionats amb el tabac o els pregunta sobre el tema.
- Un 50,3% dels metges declaren que donen consell antitabàquic espontàniament a tots els seus pacients fumadors (quan no pregunten ni presenten patologia associada).
- Els metges fumadors són els que menys consell espontani donen sobre el consum del tabac (36%), mentre que entre els exfumadors i no fumadors arriben a 1 de cada 2.
- Pel que fa al consell antitabàquic, hi ha hagut una millora lleugera respecte al 1996 i una millora molt notable respecte al 1990.
- Hi ha un 8% de metges que deixen fumar a la sala d'espera (1996: 14%).
- Hi ha hagut un increment del percentatge de metges que tenen material educatiu sobre tabac a la sala d'espera (quasi tres quartes parts dels metges en disposen).
- Encara hi ha un 5% de metges fumadors que fumen davant dels seus pacients. L'any

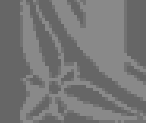
1996 n'hi havia un 10,3%.

- Prop del 20% de metges acostuma a estar més d'una hora en ambients carregats del fum del tabac.
- Entre els metges fumadors s'ha produït una disminució lleu de la preocupació dels efectes del tabac sobre les persones que els envolten.
- Tot i que a la dècada dels 90 hi ha un increment del percentatge de metges que té una opinió negativa sobre les campanyes publicitàries sobre el tabac, continua sent inferior que a la dècada dels 80.
- S'ha produït un increment (fins al 76%) dels metges partidaris d'introduir modificacions legislatives encaminades a la restricció del consum.
- 8 de cada 10 metges opinen que els pares i els professionals sanitaris han de donar exemple i no fumar.
- El 86 % dels metges opinen que ha d'haver-hi zones separades de fumadors i no fumadors als restaurants; per contra, només un 37% són partidaris de la prohibició total de fumar als restaurants.
- Una molt àmplia i creixent majoria de metges (de qualsevol estatus tabàquic) dóna suport a les mesures informatives i sensibilitzadores (campanyes) i a les accions legislatives i normatives, tant en els àmbits estrictament sanitaris com en l'entorn social en el seu conjunt.

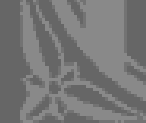
Fitxa Tècnica

- *Mètode*: entrevista personal amb qüestionari estructurat
- *Període*: gener-març 2002
- *Mostreig*: aleatori estratificat per demarcació i tamany d'hàbitat
- *Mostres*: 803 metges/ses
800 infermers/eres

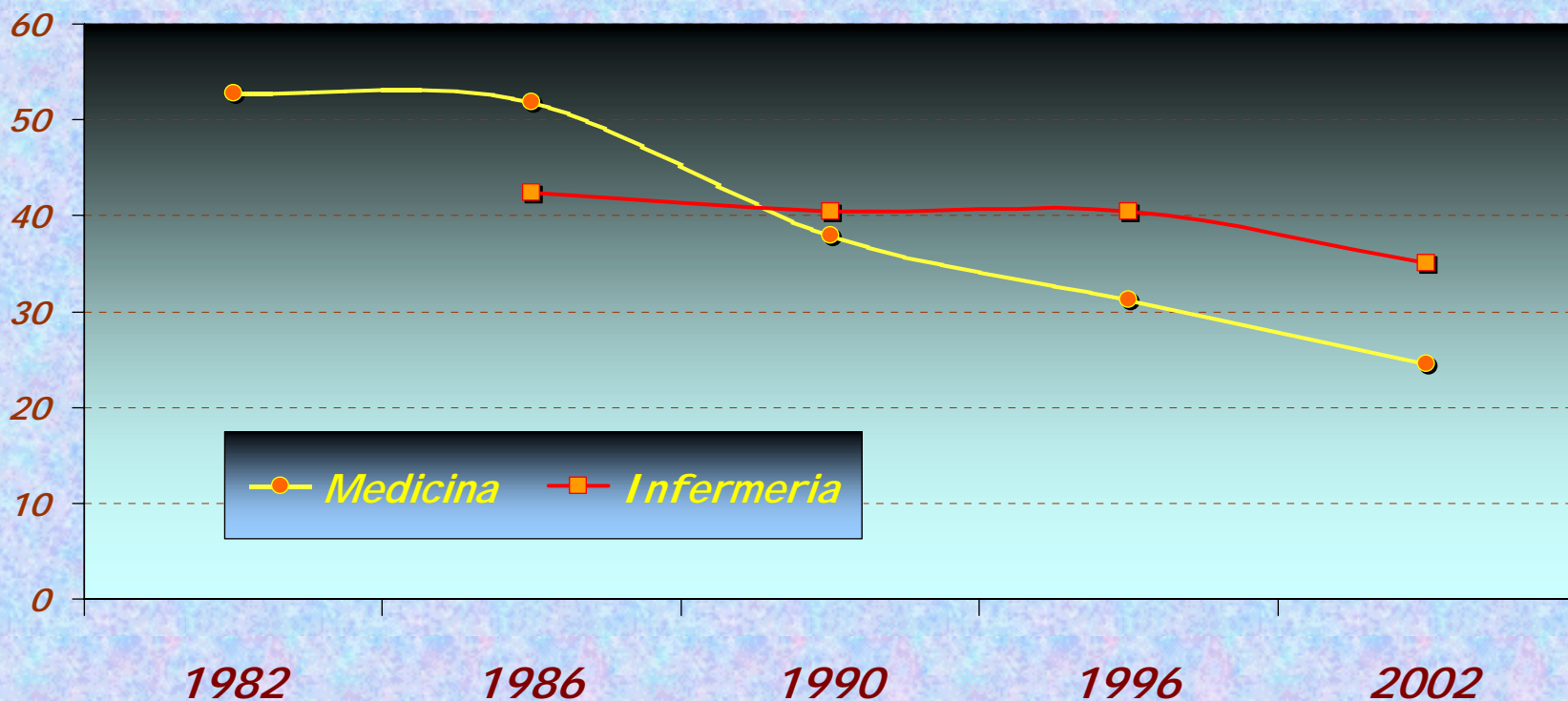

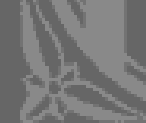
Prevalença de fumadors en els col·lectius exemplars de l'àmbit sanitari. Catalunya 2002

	<i>Homes</i>	<i>Dones</i>	<i>Total</i>
Medicina	26,3	22,1	24,5
Infermeria	34,1	35,3	35,1

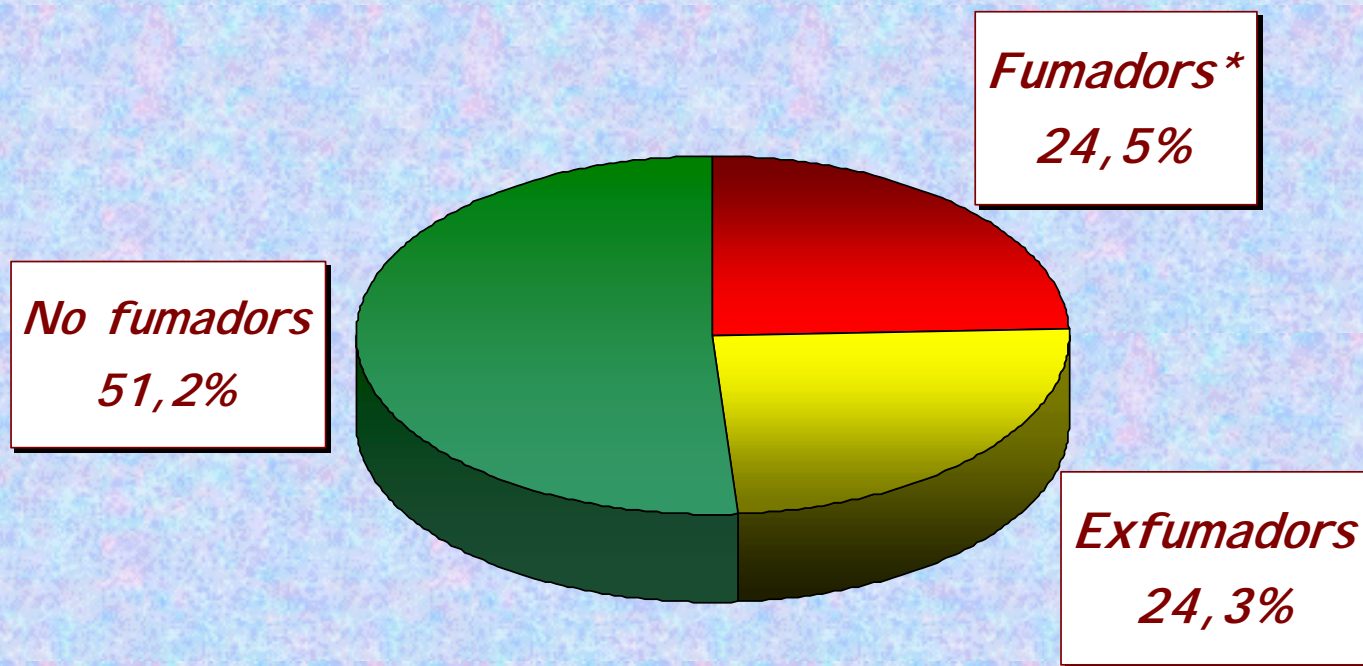

Evolució de la prevalença del tabaquisme en els professionals de la salut. Catalunya 1982 - 2002

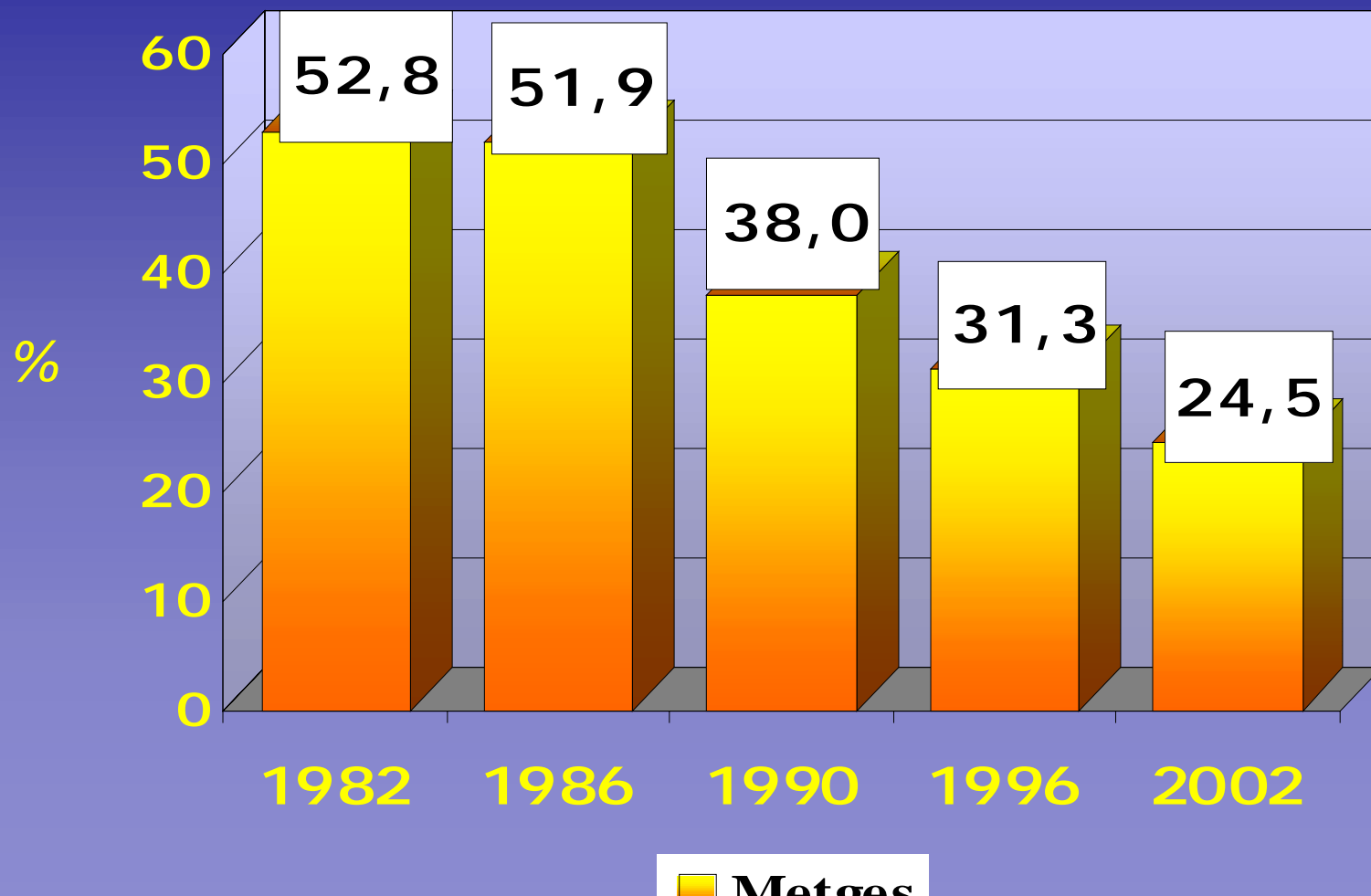
L'hàbit tabàquic entre els metges. Catalunya, 2002

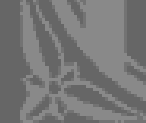

* Fumadors diaris i ocasionals

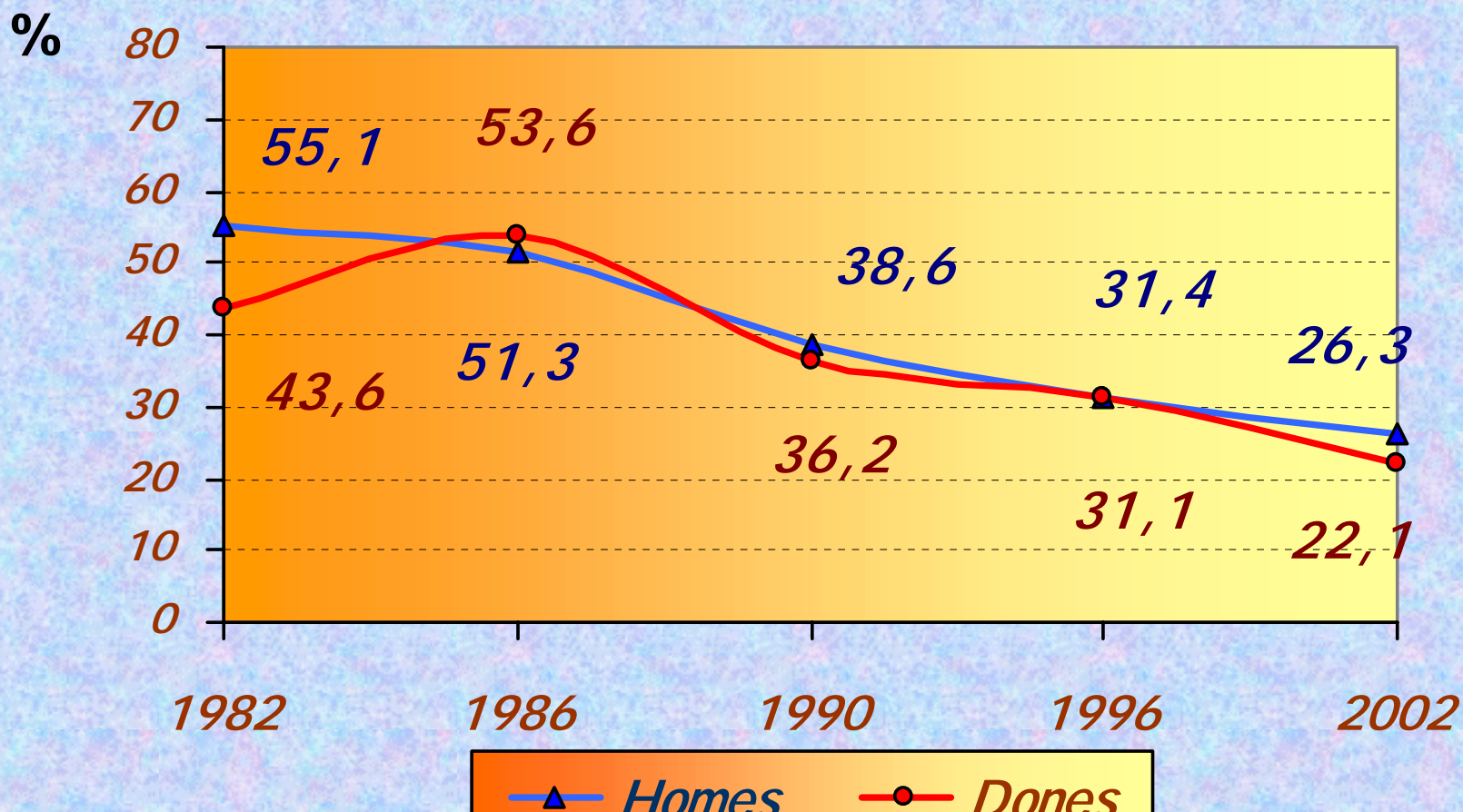

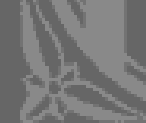
Catalunya 1982 - 2000

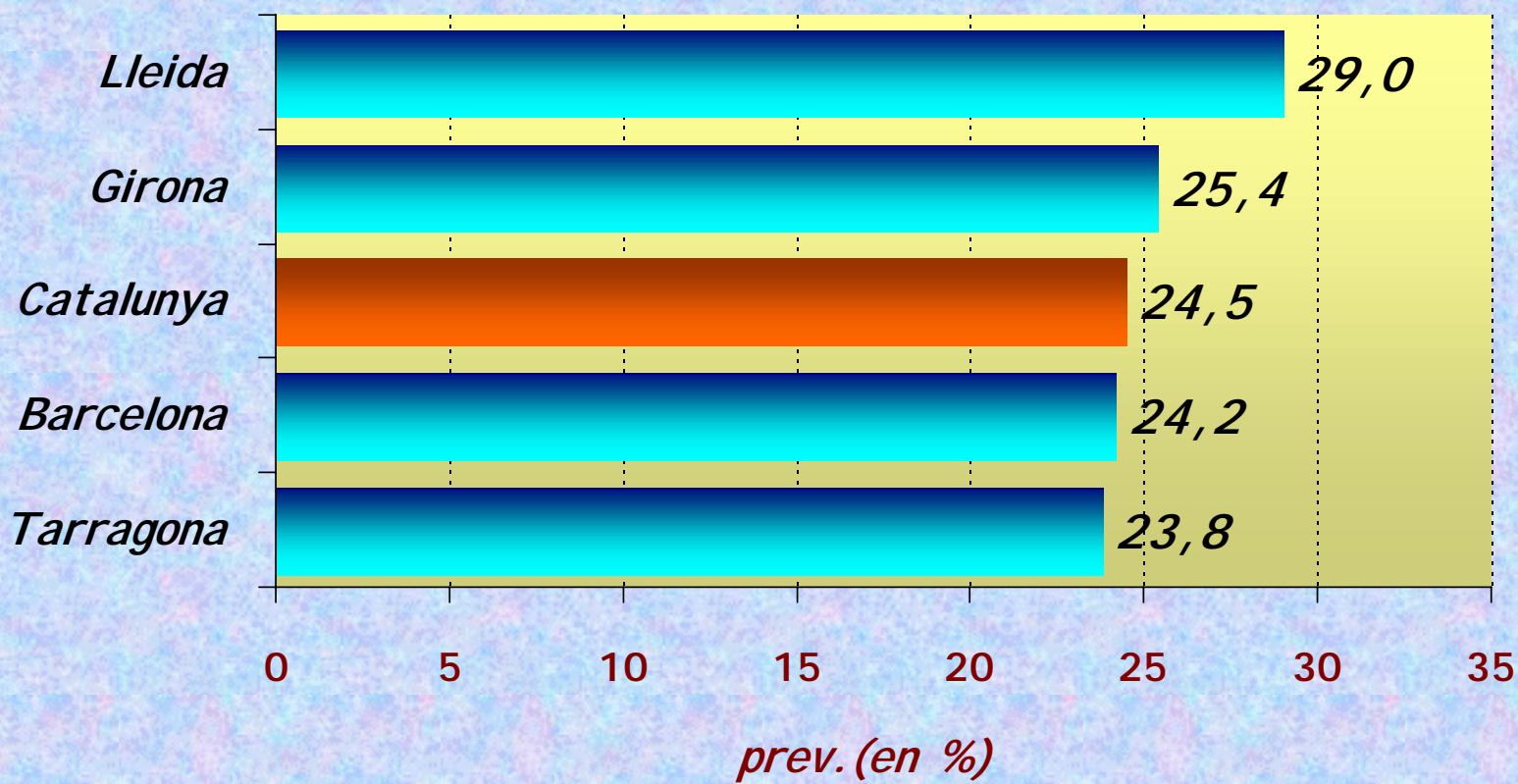

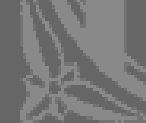
Evolució de l'hàbit tabàquic en els metges per sexe. Catalunya 1982-2002.

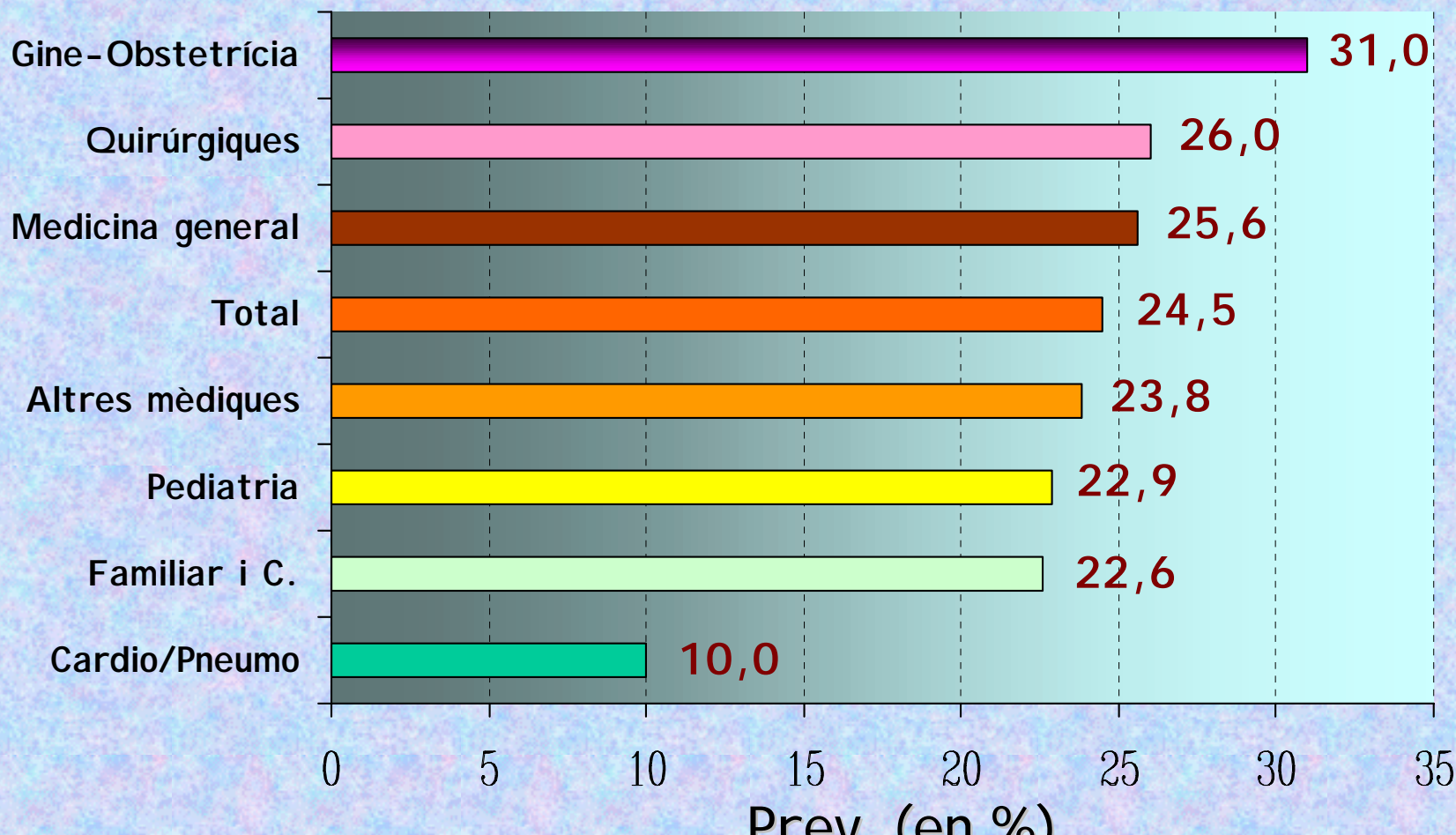

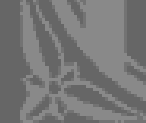
METGES: Prevalença hàbit tabàquic en segons demarcació. Catalunya 2002.

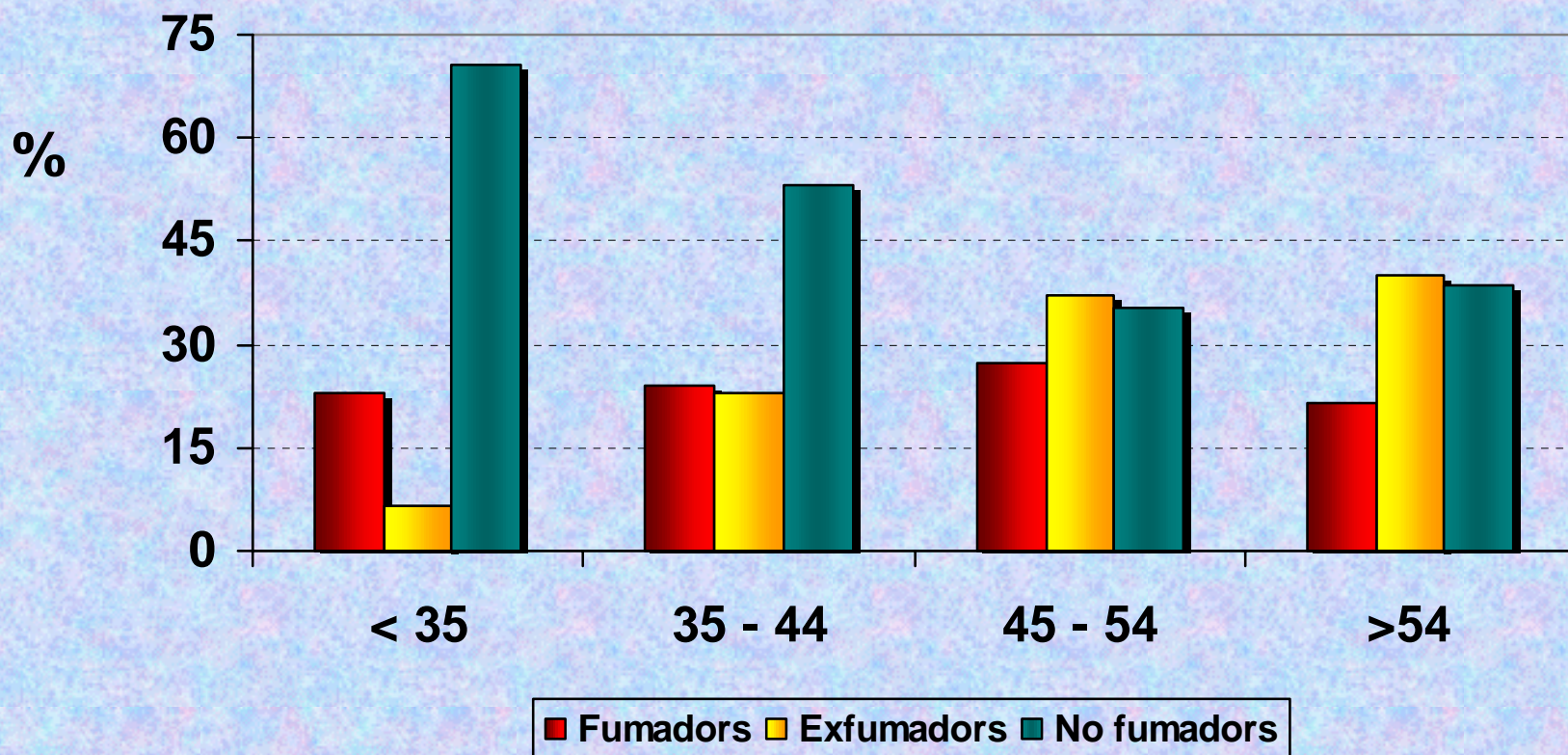

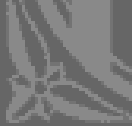
METGES: Prevalença de l'hàbit tabàquic segons especialitat. Catalunya, 2002

METGES: Prevalença de l'hàbit tabàquic segons grups d'edat. Catalunya, 2002.

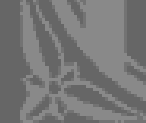

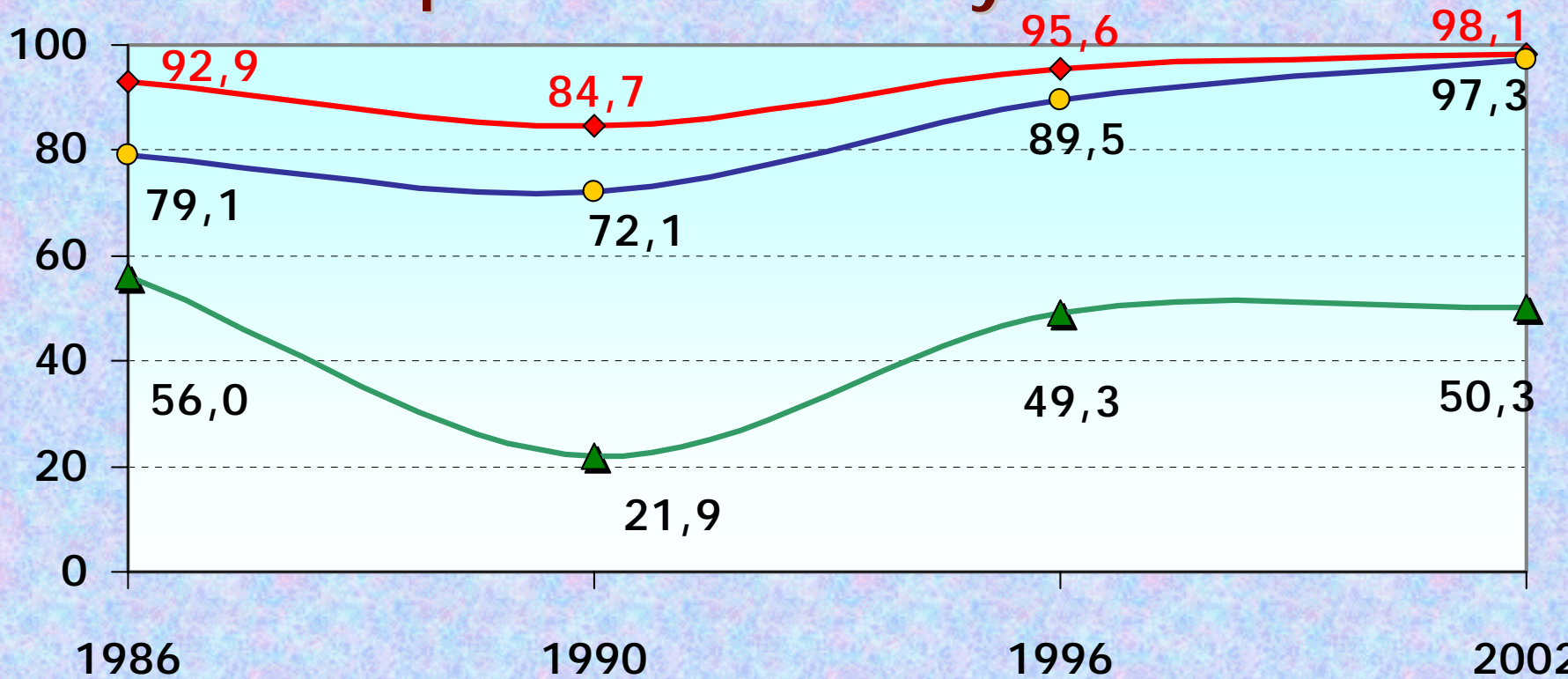
METGES: Consell Antitabàquic* segons la situació del pacient. Catalunya 2002.

Quan presenta patologia associada	98,1 %
Quan planteja preguntes	97,3 %
Quan no hi patologia ni preguntes	50,3 %

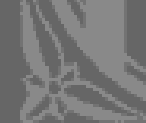
* Percentatge (%) que declaren donar Consell **SEMPRE** O **SOVI NT**

METGES: Consell antitabàquic* segons la situació del pacient. Catalunya 1986-2002.

◆ Si patologia
 ● Si pregunta
 ▲ Espontàniament a tots

METGES: Paper exemplar en relació a l'hàbit tabàquic. Catalunya 1982 - 2002.

	Deixen fumar a la sala d'espera	Fumen* davant dels pacients
1982	-	32,3 %
1986	44,2 %	17,8 %
1990	24,8 %	9,2 %
1996	13,9 %	10,3 %
2002	8,4 %	5,6 %

* Base: fumadors

I NFERMERIA

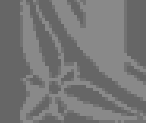
TOT I QUE N'HI HA HAGUT UNA DISMINUCIÓ, EL COL·LECTIU SANITARI AMB MAJOR PREVALENÇA SEGUEIX SENT EL D'INFERMERIA (35,1%)

- En el col·lectiu d'infermeria la prevalença global se situa en el 35,1% de fumadors.
- La prevalença entre els homes (34,1%) és inferior a la de les dones (35,30%).
- Entre 1986 i 2002 s'ha produït una reducció en la prevalença de l'hàbit tabàquic de 7,3 punts (17,2%). En el cas dels homes, la reducció ha estat de 20,3 punts (37,3%), mentre que en les dones ha estat només de 4 punts (10,2%).
- Aproximadament una cinquena part (21,9%) del personal d'infermeria és exfumador.
- El 61% del personal d'infermeria ha intentat deixar de fumar almenys un cop.
- Entre el personal d'infermeria els que més fumen són els que tenen menys de 35 anys (38,7%), mentre que els que menys fumen són els més grans de 54 anys (16,7%).
- Els professionals d'infermeria que treballen en l'àmbit de l'atenció primària de salut fumen menys (27,8%) que la resta (41,8%).
- Els principals motius dels infermers i les infermeres exfumadors per deixar de fumar són

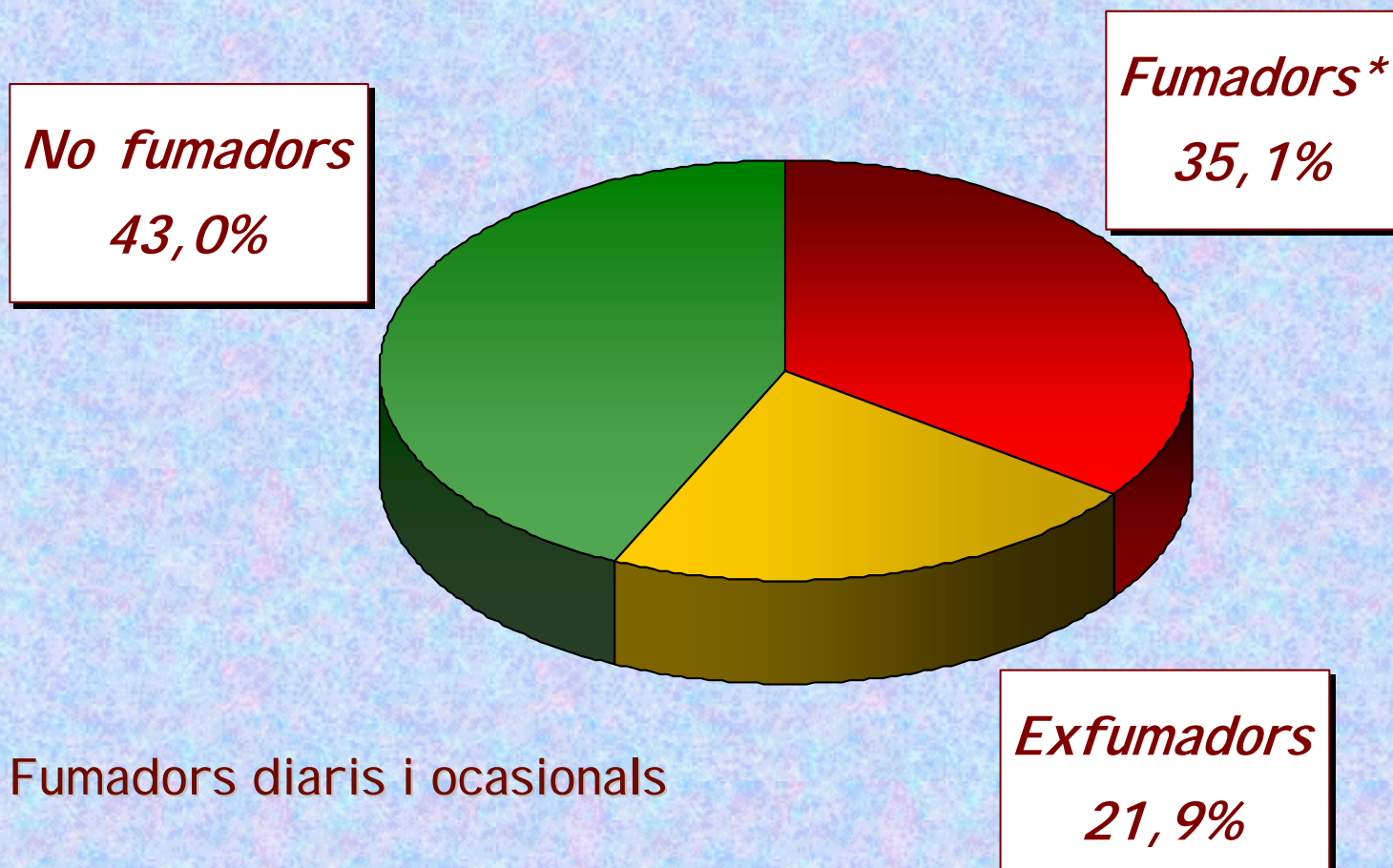
la preocupació pels efectes del tabac sobre la seva salut (59,4%), evitar molèsties atribuïbles al tabac (20,6%) i donar un bon exemple a parents i amics (8,6%).

- El 94% del col·lectiu d'infermeria dóna consell antitabàquic quan el pacient té problemes relacionats amb el tabac i el 89% quan el pacient li pregunta sobre el tema.
- Un 45% dels professionals d'infermeria declaren que donen consell antitabàquic espontàniament a tots els seus pacients fumadors (quan no pregunten ni presenten patologia associada).
- Els infermers i les infermeres fumadors són els que donen menys consell espontani als seus pacients sobre el consum de tabac (30%), mentre que els exfumadors (44,6%) i els no fumadors (54,7%) són lleugerament més positius.
- En relació amb el grau de consell antitabàquic en infermeria s'ha produït una millora respecte al 1996 i, molt especialment, respecte al 1990.
- Hi ha hagut un increment del percentatge de professionals que tenen material educatiu sobre tabac a la sala d'espera (81% en disposen).
- Hi ha un 3,5% d'infermers/eres fumadors que fumen davant els seus pacients.
- Un 25% del personal d'infermeria enquestat acostuma a estar més d'una hora en ambients carregats del fum del tabac.
- Un 62% dels professionals fumadors està preocupat pels efectes del tabac sobre la seva salut i un 57,3% sobre la salut de les persones que els envolten.
- Quasi tres quartes parts dels enquestats tenen una opinió negativa sobre les campanyes publicitàries promogudes per la indústria del tabac.
- S'ha produït un increment de fins al 75% dels partidaris d'introduir més modificacions legislatives encaminades a la restricció del consum.

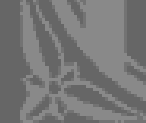
- Una molt àmplia i creixent majoria de les infermeres i els infermers donen suport a les mesures informatives i sensibilitzadores (campanyes) i a les accions legislatives i normatives, tant en els àmbits estrictament sanitaris com en l'entorn social en el seu conjunt.
- Entre el col·lectiu d'infermeria enquestat, un 76% pensa que les campanyes són útils per conscienciar la població, un 67,2% creu que contribueixen a deixar de fumar, i un 87% pensa que s'haurien d'endegar més campanyes.

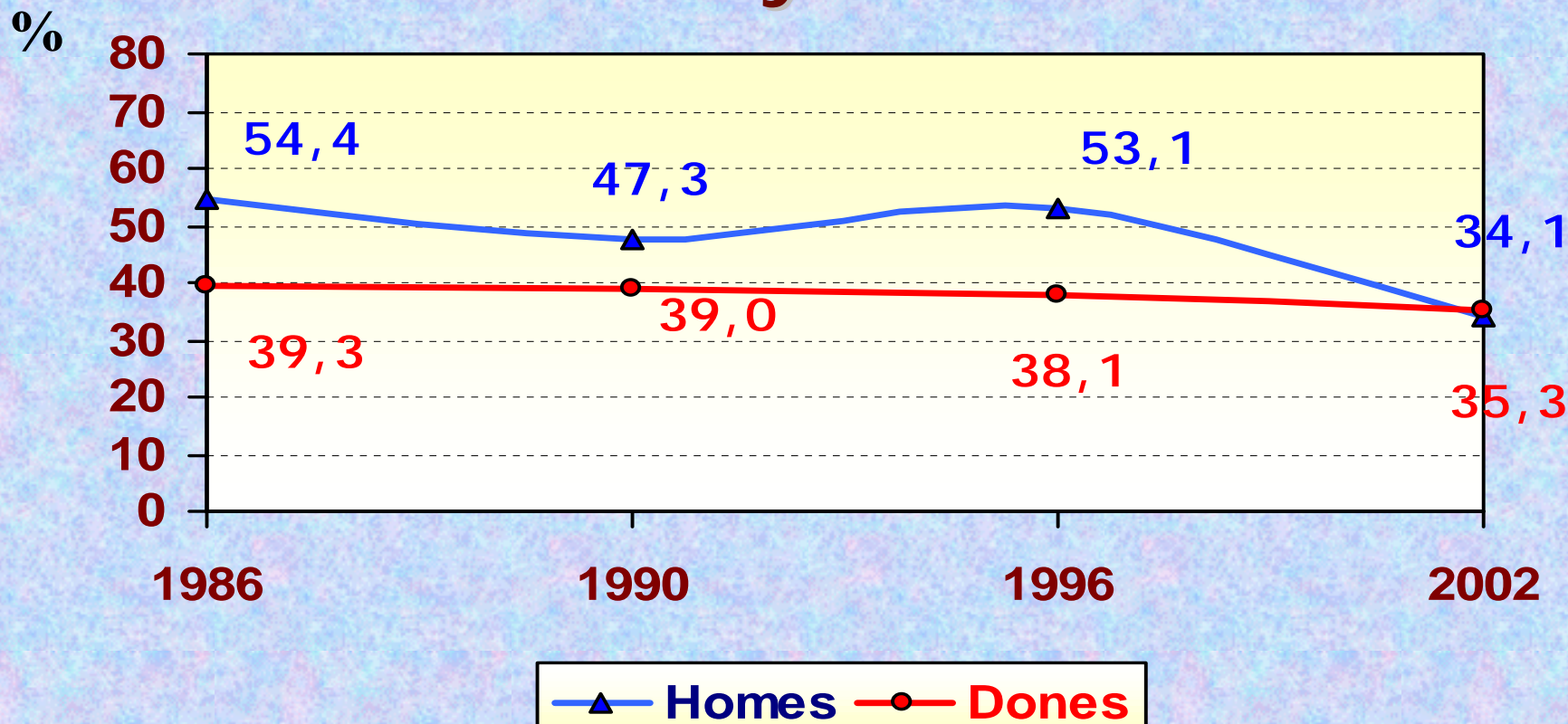
L'hàbit tabàquic en el personal d'infermeria. Catalunya 2002

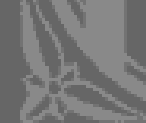

* Fumadors diaris i ocasionals

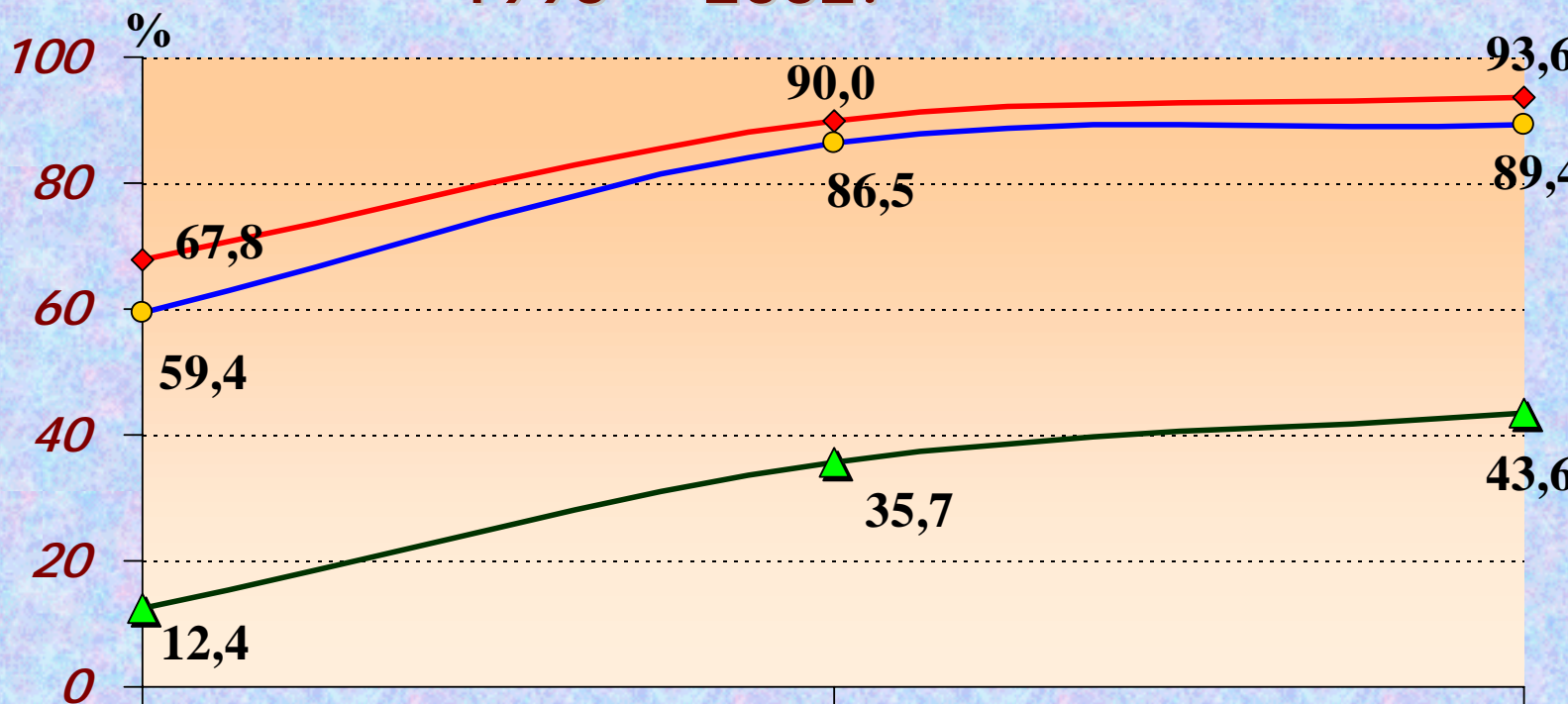
Evolució de l'hàbit tabàquic en el personal d'infermeria. Catalunya 2002

INFERMERIA:

Consell antitabàquic* segons situació del pacient. Catalunya
1990 - 2002.

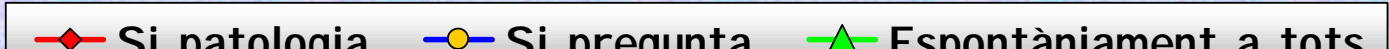

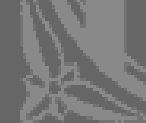
Dóna consell
sempre o sovint
(en%)

1990

1996

2002

INFARMERIA: Paper exemplar en relació a l'hàbit tabàquic. Catalunya 1990-2002

	Deixen fumar a la sala d'espera	Fumen* davant dels pacients
1990	21,9 %	3,4 %
2002	11,9 %	3,5 %

* *Base: fumadors*